

ชื่อหลักสูตร การออกแบบ/พัฒนาบรรจุภัณฑ์อย่างง่าย
จำนวน ๔๐ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพ อุตสาหกรรม

ความเป็นมา

การเลือกประกอบอาชีพในภาวะเศรษฐกิจยุคปัจจุบัน จำเป็นต้องมีข้อมูลพื้นฐานในหลักสูตรในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านการผลิต และความต้องการของตลาดแรงงาน ในสาขาอาชีพต่างๆ กลุ่มอาชีพสาขาอุตสาหกรรมก็เป็นทางเลือกหนึ่งในการเลือกประกอบอาชีพ สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการคัดเลือกหลักสูตรการประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรมมานำเสนอไว้เป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ ฝึกปฏิบัติ และนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้อย่างทั่วถึงมีความมั่นใจในการนำความรู้และ ทักษะไปประกอบอาชีพ

การกำหนดเนื้อหาและชั่วโมงในการเรียนหลักสูตรจะประกอบไปด้วยจำนวนชั่วโมงของเนื้อหาความรู้ และการปฏิบัติเมื่อผู้เรียนเรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถนำความรู้ และทักษะไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ รวมทั้งสามารถนำจำนวนชั่วโมงที่ได้เรียนไปเทียบโอน เป็นผลการเรียนในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเทศของเรามีสินค้าที่เป็นผลิตผลทางด้านการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการประมง เช่น ผักสด ผลไม้สด อาหารกระป๋อง และอาหารทะเล เป็นต้น สิ่งที่กำลังมานี้จะได้รับความเสียหายมากเนื่องจากสภาวะแวดล้อม อากาศ การขนส่ง ดังนั้น การบรรจุหีบห่อที่เหมาะสมมีส่วนที่จะช่วยลดความเสียหายเหล่านั้นลงได้ ซึ่งเป็นการช่วยให้ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ถึงมือผู้บริโภคในสภาพที่ดีทำให้ขายได้ในราคาที่สูงขึ้น จะเห็นได้ว่าการบรรจุภัณฑ์นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อผลผลิต เช่น รักษาคุณภาพและปกป้องตัวสินค้า เริ่มตั้งแต่การขนส่ง การเก็บให้ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์เหล่านั้น มิให้เสียหายจากการปนเปื้อนจากฝุ่นละออง แมลง คน ความชื้น ความร้อน แสงแดด และการปลอมปน เป็นต้น และความสะดวกในการขนส่ง การจัดเก็บมีความรวดเร็ว เพราะสามารถรวมหน่วยของผลิตภัณฑ์เป็น หน่วยเดียวได้ เช่น ผลไม้หลายผลนำลงบรรจุในกล่องหรือลังเดียว เครื่องดื่มที่เป็นของเหลวสามารถบรรจุลงในกระป๋อง หรือขวดได้ เป็นต้น สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพเสริมช่วยสร้างรายได้

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้ และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน

๓. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

๔. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงและเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรมจริยธรรมมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเองผู้อื่นและสังคม

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายความสำคัญ บทบาทและหน้าที่ของบรรจักษ์
๒. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของบรรจักษ์
๓. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการออกแบบบรรจักษ์
๔. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และเข้าใจการสร้างต้นแบบบรรจักษ์อย่างง่าย
๕. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และเข้าใจวิธีสร้างรูปทรงบรรจักษ์
๖. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และเข้าใจการคำนวณต้นทุนการผลิตอย่างง่าย
๗. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และเข้าใจการสร้างตราสินค้า (Brand Building) เพื่อการรับรู้และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๘. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีทักษะในการออกแบบตราสินค้า (Brand Building)
๙. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และเข้าใจการสร้างอัตลักษณ์บรรจักษ์ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่
๑๐. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ ไปสร้างอัตลักษณ์บรรจักษ์
๑๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และเข้าใจการสร้างคุณค่าในบรรจักษ์
๑๒. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจด้านความปลอดภัยของบรรจักษ์

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจในการพัฒนาและต่อยอดอาชีพ

ระยะเวลา

ระยะเวลาตลอดหลักสูตร จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.	การออกแบบบรรจุภัณฑ์	ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายความสำคัญ บทบาทและหน้าที่ของบรรจุภัณฑ์	๑. ความหมายของการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๒. ความสำคัญของการบรรจุภัณฑ์ ๓. บทบาทและหน้าที่ของบรรจุภัณฑ์	๒ ชม.	
๒.	ประเภทบรรจุภัณฑ์	ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของบรรจุภัณฑ์	๑. การแบ่งประเภทบรรจุภัณฑ์ตามวิธีบรรจุและวิธีการขนถ่าย ๒. การแบ่งประเภทบรรจุภัณฑ์ตามวัสดุ ๒.๑ ประเภทบรรจุภัณฑ์กระดาษ ๒.๒ ประเภทบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ใช่กระดาษ	๒ ชม.	
๓.	หลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์	ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์	๑. วัตถุประสงค์ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๒. องค์ประกอบของการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๓. ขั้นตอนการหาข้อมูลในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๔. ขั้นตอนการวางแผนการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๕. เทคนิคการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๖. ขั้นตอนการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๗. การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๘. สีบนบรรจุภัณฑ์	๒ ชม.	๖ ชม.
๔.	การสร้างต้นแบบบรรจุภัณฑ์อย่างง่าย	๑. ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจการสร้างต้นแบบบรรจุภัณฑ์อย่างง่าย ๒. ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจวิธีสร้างรูปทรงบรรจุภัณฑ์ ๓. ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจการคำนวณต้นทุนการผลิตอย่างง่าย	๑. การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๑.๑ กระบวนการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ ๑.๒ การออกแบบกราฟิก ๒. วิธีสร้างรูปทรงบรรจุภัณฑ์ ๓. การคำนวณต้นทุน	๒ ชม.	๖ ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			การผลิตอย่างง่าย		
๕.	การสร้างตราสินค้า (Brand Building) เพื่อการรับรู้	๑. ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจการสร้างตราสินค้า (Brand Building) เพื่อการรับรู้ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. ผู้เรียนมีทักษะในการออกแบบตราสินค้า (Brand Building)	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตราสินค้า (Brand Building) เพื่อการรับรู้ ๒. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายลิขสิทธิ์ฉลาก มาตรฐานการบรรจุภัณฑ์	๒ ชม.	๖ ชม.
๖.	การสร้างอัตลักษณ์บรรจุภัณฑ์	๑. ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจการสร้างอัตลักษณ์บรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ๒. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปสร้างอัตลักษณ์บรรจุภัณฑ์	๑. ความหมายอัตลักษณ์ ๒. วิธีคัดเลือกอัตลักษณ์ที่เหมาะสมในการสร้างบรรจุภัณฑ์ ๓. วิธีการศึกษาอัตลักษณ์ชุมชนจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ๔. กรณีศึกษาการออกแบบอัตลักษณ์บนบรรจุภัณฑ์	๒ ชม.	๖ ชม.
๗.	การสร้างคุณค่าในบรรจุภัณฑ์	ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจการสร้างคุณค่าในบรรจุภัณฑ์	๑. คุณค่าด้านความงามของบรรจุภัณฑ์ ๒. คุณค่าด้านประโยชน์ใช้สอย	๒ ชม.	
๘.	ความปลอดภัยของบรรจุภัณฑ์	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านความปลอดภัยของบรรจุภัณฑ์	๑. ความปลอดภัยด้านการใช้สอย ๒. ความปลอดภัยด้านสุขภาพ ๓. ความปลอดภัยด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ๔. ความปลอดภัยด้านการขนส่ง	๒ ชม.	
รวม				๑๖	๒๔
รวมทั้งสิ้น				๔๐	

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- วิธีจัดกระบวนการเรียนรู้ ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังนี้
- ๑. การบรรยาย (Lecture)
 - ๒. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์
 - ๓. การฝึกปฏิบัติ

สื่อการเรียนรู้

๑. วัสดุ อุปกรณ์
๒. เอกสาร / ใบความรู้ / สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต
- ๓ การฝึกปฏิบัติจริง

การวัดผลประเมินผล

การวัดผลประเมินผลหลักสูตร เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้า โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งสามารถประเมินได้ด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

๑. การสังเกต
๒. การประเมินผลงาน/ชิ้นงาน
๓. ใบงาน

การจบหลักสูตร

๑. มีระยะเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการเรียนผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้
 - ๒.๑ ภาคทฤษฎี สัดส่วนร้อยละ ๒๐
 - ๒.๒ ภาคปฏิบัติ สัดส่วนร้อยละ ๘๐

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการเข้าเรียนตลอดหลักสูตร
๒. ทะเบียนคุณวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้หลักสูตรการออกแบบ/พัฒนาบรรจุภัณฑ์อย่างง่าย

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรการออกแบบ/พัฒนาบรรจุภัณฑ์อย่างง่าย อาจนำไปเทียบโอนผลการเรียนกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ หรืออื่น ๆ ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
